

Se mottakerliste

Deres ref.:

Vår ref.

Dato:

Sak/dok.: 11/04807-45

03.12.2014

Ark.: 326.12

Navnesak 2012/02– Tovdal/Topdal i Birkenes og Kristiansand kommuner– Gjenopptakelse – Nytt vedtak

Bakgrunn for saken

Statens kartverk gjorde 04.02.2013 vedtak om skrivemåten *Tovdal* og *Tofdal* som hovednavn i flere forskjellige funksjoner, jf. vedtaksbrev.

Dette vedtak ble påklaget av "Vi som vil bevare navnet Topdal på elva og fjorden" v/Rolf Bakken. Klagenemnda for stedsnavnsaker gjorde etter dette vedtak 14.03.14 om skrivemåten *Tovdal* og *Topdal* som hovednavn i flere funksjoner, jf. klagenemndas vedtak.

Tveit Historielag har i brev av 05.05.14 krevd gjenopptakelse av saken med henvisning til at de mener ikke alle relevante opplysninger er tatt med i saken og at det således foreligger nye opplysninger i samsvar med krav som er angitt i lov om stadnamn § 7. Det vises her til deres brev med vedlegg (som ved en misforståelse først ble oversendt til klagenemnda) som følger vedlagt.

Kartverkets vurdering

Som historielaget viser til er det grunnleggende kravet for gjenopptakelse for vedtak etter lov om stadnamn, at det skal foreligge nye opplysninger. I Ot.prp. nr 42 (2004-2005) som er bakgrunn for gjeldende regelverk, er dette mer utfyllende omtalt slik (med vår understreking): *"Denne paragrafen (...) opnar for at det skal vere mogleg å ta opp att ei sak dersom ein har nye opplysningar som vil kunne verke inn på vurderinga. For at opplysningane skal bli vurderte som nye, er det tilstrekkeleg at dei ikkje har vore med i den førre vurderinga av korleis stadnamnet skal skrivast."*

I sin argumentasjon for gjenopptakelse av saken anfører historielaget i hovedsak to forhold:

1. Manglende dokumentasjon for den nedarvede uttalen.
2. Selve hovednavnet har bakgrunn i to forskjellige navneobjekter (med to forskjellige primærfunksjonsnavn).

Til det første er det vanskelig for Kartverket å ha en bastant oppfatning. Dette er i første rekke en stedsnavnfaglig vurdering som vi må anta Stedsnavntjenesten (SNT) i første instans, og klagenemnda i andre instans, ut fra sin kompetanse må ha hovedansvar for å vurdere. Og hvor skjønnsutøvelsen vil være et vesentlig element. Vi kan heller ikke se at det er anført spesielle eller konkrete forhold som ikke ha vært med i saken fram til klagenemndas vedtak, selv om det i kravet om gjenopptaking var vedlagt ytterligere dokumentasjon for en nedarvet uttale med *f*.

Derimot kan det se ut som om deres anførsler i pkt. 2, kan ha betydning for saken. Igjen må Kartverket legge til grunn at dette forholdet i første rekke er en stedsnavnfaglig vurdering som

SNT, og eventuelt klagenemnda, må ha kompetanse til å vurdere. Vi kan ikke se at denne opplysningen – om den er korrekt og relevant – får noen innvirkning som skulle resultere i endring av Kartverkets opprinnelige vedtak. Eventuelt vil den etter vår oppfatning bare styrke Kartverkets vedtak. Det kan imidlertid ikke utelukkes at opplysningen kan få innvirkning på klagenemndas vedtak, dersom saken på nytt blir påklaget.

Kartverket gjorde etter dette følgende vedtak 18.09.14:

Kartverket gjenopptar navnesak 2012/02 i Birkenes og Kristiansand kommuner med hjemmel i lov om stadnamn § 7.

Vi ber således om ny tilråding fra Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene.

Vi gjør oppmerksom på at Kartverket har vurdert det ikke hensiktsmessig eller nødvendig med ny lokal høring i forbindelse med gjenopptakelsen, jf. forskriftens § 13. Vi anser det tilstrekkelig å kunne komme med slike innspill i etterkant av nytt vedtak i saken, dersom det blir aktuelt å påklage vedtaket.

Ny tilråding i saken

Fra Stedsnavntjenesten foreligger det ny tilråding i saken datert 14.11.2014. Det vises til denne med tilhørende vedlegg.

Kartverkets vurdering

I vårt vedtak om å gjenoppta saken, var dette i hovedsak begrunnet i det som var anført fra Tveit Historielag i kravet om gjenopptakelse, nemlig at *Tovdal* og *Tofdalen* skulle være to forskjellige navneobjekter. Vi konstaterer at dette forhold bekreftes i ny tilråding fra SNT. I tillegg er det nå vedlagt en omfattende dokumentasjon som bekrefter uttalen *Tofdalen* som lokal, nedarvet uttale innenfor Kristiansand kommunes grenser. Dette burde etter vår oppfatning også tilsi skrivemåten *Tofdalselva* innenfor denne kommunes grenser, men her tilrår imidlertid SNT skrivemåten *Tovdalselva* for hele elvestrekningen, bl.a. med henvisning til en ellers konsekvent bruk av navnet *Tovdalsvassdraget*. Vi er ikke uenige i dette, men mener likevel det bør kunne aksepteres skrivemåten *Tofdalselva* som sidestilt skrivemåte for den nedre delen, i praksis for den del av elva som er i Kristiansand kommune, jf. lovens § 4 andre ledd. Dette vil være konsekvent med hensyn til den nedarvede lokale uttalen for elvenavnet i området og legge til rette for å unngå misforståelser ved fastsetting av skrivemåten for *adressenavnet* som kommunen har vedtaksretten for.

Kartverket gjør etter dette følgende vedtak i saken:

1. Skrivemåten ***Tovdalselva*** vedtas som offentlig skrivemåte for navn på elva innenfor Birkenes og Kristiansand kommuner. Som sidestilt skrivemåte vedtas ***Tofdalselva*** som offentlig skrivemåte innenfor Kristiansand kommune.
2. Skrivemåten ***Tofdalsfjorden*** vedtas som offentlig skrivemåte for navn på fjorden i Kristiansand kommune.
3. Skrivemåten ***Tofdalsstø*** vedtas som bruksnavn for eiendommen 43/4 i Kristiansand kommune.

Åmli og Froland kommuner vil bli varslet med tanke på formelt vedtak knyttet til *Tovdal* og *Tovdalselva*.

Klage

Etter § 10 i lov om stadnamn kan vedtak om skrivemåten påklages av dem som etter § 5 første ledd bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn, det vil si offentlige organ, eier eller fester dersom det gjelder et bruksnavn, foruten lokal organisasjon med særlig tilknytning til et stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra melding om vedtaket er kommet fram til mottaker. Dersom denne melding skjer ved offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang.

Etter regelverket har vedkommende kommune og vedtaksorganet felles ansvar for at vedtaket blir gjort kjent for de i kommunen som har klagerett (forskr. § 9 fjerde og femte ledd). Vi antar

dette mest hensiktsmessig kan gjøres av kommunen selv og forutsetter dette blir gjort. Etter det vi kan se av matrikkelen er Kristiansand kommune selv eier av gnr 43, bnr 4, men regner med at det ikke skulle være nødvendig med spesiell melding til kommunen ut over dette vedtaksbrev. Vi forutsetter også at Kristiansand kommune fører vedtaket på bruksnavnet i matrikkelen.

Eventuell klage skal sendes til Statens kartverk Kristiansand som er det organet som har vedtatt skrivemåten, med kopi til vedkommende kommune når klageren er andre enn kommunen. Klagen skal grunngis, jf. lov om stadnamn § 10. Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers.

Dersom klagen blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til ei særskilt klagenemnd oppnevnt av Kulturdepartementet. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

Oppfølging og bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om de reglene stedsnavnloven har om plikt for offentlige organ til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 9, spesielt første setning, som har denne ordlyden: *"Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i §1 tredje ledd."* Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut. Vi forutsetter også at vedtatte skriftform blir lagt til grunn for det vedtak Kristiansand kommune skal gjøre for nåværende adressenavn *Topdalsveien* hvor ovennevnte stedsnavn inngår som forledd, jf. lovens § 4 andre ledd: *"... skrivemåten i primærfunksjonen (skal) som hovudregel vere retningsgivande for skrivemåten i dei andre funksjonane."*

Med vennlig hilsen

Lars Fredrik Gyland
fylkeskartsjef

Finn E. Isaksen

(Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur)

Kopi: Stedsnavntjenesten for Østlandet og Agderfylkene / Stadnamntenesta for Austlandet og Agderfylka

Vedlegg:

1. Tveit Historielags anmodning om gjenopptakelse, dat. 5.5.2014, m/vedlegg
2. Stedsnavntjenestens tilråding, dat. 14.11.2014, m/vedlegg

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post	Land
Rolf Bakken				Norge
Tveit Historielag v/Trygve E. Tønnessen				Norge
Kristiansand kommune		Postboks 417 Lund	4604 KRISTIANSAND S	Norge
Birkenes kommune		Postboks 115	4795 BIRKELAND	Norge